

החוג לתרבות ישראל

ראש החוג: ד"ר יצחק (צחי) בלאו

ברוכים הבאים

החוג לתרבות ישראל נועד לספק תוכן עיוני, הבנה והכרה למקצוע חדש במערכת החינוך. המקצוע נועד לגבש זהות יהודית וישראלית וטיפוח הזיקה של האדם והתלמיד לתרבות היהודית והישראלית. כחוג חדש מטרתנו לשים דגש על יחס אישי והתמודדות אנושית עם צרכי התלמיד; כל זאת מתוך נכונות להכשיר מורה אנושי בעל הבנה ותובנה.

החוג נותן כלים להוראת המקצוע תרבות יהודית ישראלית בבתי הספר (זהו מקצוע חובה) ובמקביל הסטודנטים בחוג מקבלים ארגז כלים ללימוד מקצועות שונים הקשורים לתרבות היהודית ישראלית כגון: מקרא, ספרות, הסטוריה, תושב"ע ומחשבת ישראל. כך הופכים הסטודנטים בחוג לאנשי אשכולות בעלי ידע נרחב שניתן לעשות בו שימוש רב בהוראת המקצועות רבי המלל בבתי הספר.

הסטודנטים בחוג יוכלו לפתח השקפת עולם רחבה ומעמיקה על החברה הישראלית והתהליכים העוברים עליה ולייצר עמוד שידרה ערכי עבור תלמידיהם בעתיד בתקופה של התמודדות עם עולם משתנה.

כמו כן, ניתנת האפשרות לקבל בנוסף לתואר ולתעודת הוראה, תעודה מקצועית נוספת של "מובילי מיז"ם" (מיז"ם = מנהיגות, זהות, משמעות) בבתי הספר (ראו פירוט בהמשך).

נשמח מאד לראותכם בין תלמידינו!

האקדמיה
גורדון

מגדלור לחינוך
ולהשכלה

תקצירי קורסי תרבות ישראל

תוכן עניינים

3.....	מתווה החוג
5..... מבוא למקרא	שם הקורס:
6..... מבוא לתורה שבעל פה	שם הקורס:
7..... מבוא לפילוסופיה של ימי הביניים	שם הקורס:
7..... מבוא לפרקי אבות	שם הקורס:
8..... פרשת שבוע	שם הקורס:
8..... סיפורי אברהם	שם הקורס:
9..... מבוא למדינת ישראל	שם הקורס:
9..... סוגיות נבחרות במשנותיהם של הרב קוק והרב ריינס	שם הקורס:
10..... סוגיות מוסריות במקרא	שם הקורס:
10..... תולדות ירושלים	שם הקורס:
11..... חכמי המזרח - קורס חדש	שם הקורס:
11..... טכנולוגיה לצורכי הוראת תרבות ישראל - קורס חדש	שם הקורס:
12..... חרב היונה – הציונות והביטחון	שם הקורס:
12..... סדנת הוראת תרבות-ישראל	שם הקורס:
13..... התנסות בהוראת תרבות-ישראל	שם הקורס:
13..... מסלול לימודי תעודה מקצועית נוספת (רשות): מיז"מ	שם הקורס:

מתווה החוג

תכנית לימודים לתואר ראשון ותעודת הוראה לשנה"ל תשפ"ב בהתמחות תרבות ישראל ומורשתו - שנה א		
שנה	היקף ש"ש	
א	2	מבוא למקרא
א	1	מבוא לתורה שבע"פ
א	1	מבוא לאגדה: היצירה האגדית של חז"ל והיחס אליה לאורך הדורות (מקוון)
א	1	תולדות עם ישראל א: המסע האנושי א' - מיוון העתיקה לאימפריה הביזנטית
א	1	תולדות עם ישראל ב: המסע האנושי ב' - מלידתו של האיסלאם לתקופת הרנסנס
א+ב	1	סוגיות מוסריות במקרא חלק א - (בשנה"ל תשפ"ב שנתון א+ב ילמדו יחד רק סמסטר א)
ב בסמסטר ב	1	טכנולוגיה לצורכי הוראה בתרבות ישראל
ב	2	מבוא לפילוסופיה ולפילוסופיה יהודית של ימי הביניים
ב	1	סיפורי אברהם בראי הפרשנות המודרנית והמסורתית
ב	1	תולדות ירושלים (מהתנ"ך עד הפלמ"ח) - קורס מקוון
ב	2	חורבן גלות וגאולה (קורס מקוון)
ב	1	מבוא למסכת אבות: עולם המוסרי חינוכי של חז"ל
ג	1	חכמי המזרח - (מקוון) (שנתון ב+ג תשפ"ב)
ג	1	זרמים ושיטות ביהדות -
ג	1	סוגיות נבחרות במשנת הרב ריינס והרב קוק (מקוון)
ג	2	מבוא למדינת ישראל
ג	2	סוגיות נבחרות בפרשת השבוע מקוון
ד	3	סמיריון: חרב היונה: הציונות והביטחון
	25	סה"כ
פתוח לשנים ב-ג-ד	1	תוספת רק למי שמעוניין בתעודת מסלול מיז"מ - זהות ומנהיגות - - קורס סדנאי (מי שלא רוצה את התעודה צריך לשבץ לו עוד קורס בחינוך)
	1	תלמידי החוג ילמדו את קורס השואה של החינוך בסמסטר א של שנה ב (במסגרת הקורסים על השואה קורס אחד צריך להיות ייעודי לסטודנטים בחוג)
הערה: סטודנטים במסלול מצטיינים ובוגרי מכינה קדם אקדמית (גורדון) ילמדו את קורסי שנה ד' בשנה ג'		
ייתכנו שינויים בתכנית הלימודים		

תכנית לימודים לתואר ראשון ותעודת הוראה לשנה"ל תשפ"ב בהתמחות תרבות ישראל ומורשתו - שנה ב		
שנה	היקף ש"ש	
ב	1	טכנולוגיה לצורכי הוראה בתרבות ישראל
ב	2	מבוא לפילוסופיה ולפילוסופיה יהודית של ימי הביניים
ב	1	סיפורי אברהם בראי הפרשנות המודרנית והמסורתית
ב	1	תולדות ירושלים (מהתנ"ך עד הפלמ"ח) - קורס מקוון
ב	2	חורבן גלות וגאולה (קורס מקוון)
א+ב	2	סוגיות מוסריות במקרא - (בשנה"ל תשפ"ב שנתון א+ב ילמדו יחד ורק סמסטר אחד את השני יקבלו בשנה הבאה)
ב	1	מבוא למסכת אבות: עולם המוסרי חינוכי של חז"ל -
ב	1	חכמי המזרח - (מקוון) (שנתון ב+ג תשפ"ב)
ג	1	זרמים ושיטות ביהדות -
ב+ג	1	סוגיות מוסריות במקרא - (בשנה"ל תשפ"ג שנתון ב+ג ילמדו יחד חלק ב)
ג	1	סוגיות נבחרות במשנת הרב ריינס והרב קוק מקוון
ג	2	מבוא למדינת ישראל
ג	2	סוגיות נבחרות בפרשת השבוע מקוון
ד	3	סמיריון: חרב היונה: הציונות והביטחון
	21	סה"כ
פתוח לשנים ב-ג-ד	1	תוספת רק למי שמעוניין בתעודת מסלול מיז"מ - זהות ומנהיגות - - קורס סדנאי (מי שלא רוצה את התעודה צריך לשבץ לו עוד קורס בחינוך)
	1	תלמידי החוג ילמדו את קורס השואה של החינוך (במסגרת הקורסים על השואה קורס אחד צריך להיות ייעודי לסטודנטים בחוג)
הערה: סטודנטים במסלול מצטיינים ובוגרי מכינה קדם אקדמית (גורדון) ילמדו את קורסי שנה ד' בשנה ג'		
ייתכנו שינויים בתכנית הלימודים		

תכנית לימודים לתואר ראשון ותעודת הוראה בהתמחות תרבות ישראל ומורשתו - שנים ג-ד		
שנה	היקף ש"ש	
		מקראה: כחול חומר לימודים שכבר נלמד
		שם הקורס
ג	1	סוגיות נבחרות במשנת הרב ריינס והרב קוק
ג	2	מבוא למדינת ישראל
ג	2	סוגיות נבחרות בפרשת השבוע
ג	1	חכמי המזרח
ד	3	חרב היונה: הציונות והביטחון סמינריון
	11	סה"כ
הערה: סטודנטים במסלול מצטיינים ובוגרי מכינה קדם אקדמית (גורדון) ילמדו את קורסי שנה ד' בשנה ג'		
ייתכנו שינויים בתכנית הלימודים		

מבוא למקרא

ד"ר רונית שירן

2 ש"ש / 2 נ"ז

אין

שיעור

א'

שם הקורס:

שם המרצה:

היקף הקורס בש"ש ובנ"ז:

דרישות קדם:

סוג הקורס:

שנת הלימודים:

תיאור הקורס:

הקורס עוסק בהכרות עם ספר התנ"ך, מבנהו, דרכי התהוותו, ומסירתו. בד בבד לאורך הקורס נעסוק בהכרות עם הערכים החינוכיים של המקרא. הקורס יעניק לסטודנט נקודת מבט רחבה, ויכולת ליצור קשרים בין ערכי המקרא, וערכי החברה המודרנית. תכליתו העיקרית של הקורס הינה ליצור חיבור רגשי וקוגניטיבי בין הסטודנט לספר התנ"ך ולעולמו, לאפשר לו להתמצא במקרא, לקרוא בו קריאה משמעותית בקול רם, ולרכוש כלים שיאפשרו לו ללמד תנ"ך בביה"ס.

במעגל האנושי – תולדות עם ישראל

ד"ר ליאת מנדלבאום

2 ש"ש / 2 נ"ז

אין

סמסטר א - שיעור רגיל, סמסטר ב' - מקוון

א'

שם הקורס:

שם המרצה:

היקף הקורס בש"ש ובנ"ז:

דרישות קדם:

סוג הקורס:

שנת הלימודים:

תיאור הקורס:

הקורס יעסוק בסוגיות נבחרות בהיסטוריה האנושית עד ראשית העת החדשה. לסטודנט יוקנו מושגי ותהליכי יסוד אשר יאפשרו לו להבין את התפתחות עם ישראל בארצו ובגולה. כמו כן הוא יבין בראייה רטרוספקטיבית תהליכים היסטוריים נוכחיים. הקורס מלווה במגוון אמצעים דידקטיים ואודיו ויזואליים להבנת המורכבות ההיסטורית רבת השנים. הקורס הינו קורס שנת.

מבוא לתורה שבעל פה

שם הקורס:

ד"ר יצחק (צחי) בלאו	שם המרצה:
1 ש"ש סמיסטרילי / 1 נ"ז	היקף הקורס בש"ש ובנ"ז:
אין	דרישות קדם:
שעור	סוג הקורס:
א' / ב'	שנת הלימודים:

תיאור הקורס:

המשנה והתלמוד הן יצירות פאר בסיסיות בתרבות ישראל. בקורס נעסוק בשאלות יסוד: מהם המשנה והתלמוד? כיצד נוצרה ההלכה היהודית? מהי תורה שבעל פה? איך ניתן להבין וללמוד גמרא? האם ומדוע חיבורים אלו רלוונטיים לימינו? במהלך הקורס ילמדו וינתנו כלים שבעזרתם ניתן יהיה להבין כיצד נוצרו חיבורים אלו ומה חשיבותם מבחינה היסטורית ותרבותית. בסיום הקורס הסטודנטים יהיו מסוגלים ללמוד סוגיות תלמודיות פשוטות בעצמם וכן להבין את השתלשלות ההלכה וההיסטוריה מימי התנ"ך ועד ימינו אנו.

מבוא לאגדה - היצירה האגדית של חז"ל והיחס אליה לאורך הדורות

שם הקורס:

ד"ר ליאת מנדלבאום	שם המרצה:
1 ש"ש סמסטרילי / 1 נ"ז	היקף הקורס בש"ש ובנ"ז:
אין	דרישות קדם:
מקוון	סוג הקורס:
א' / ב'	שנת הלימודים:

תיאור הקורס:

בקורס זה נעמיק את ההכרות עם אוצרות הרוח והיצירה היהודיים, תוך התייחסות לערכים הומניסטיים כלל אנושיים אוניברסליים מחד, ולערכים לאומיים פרטיקולריים מאידך, באמצעות התבוננות ולמידת מדרשי האגדה שכתבו חכמנו זכרם לברכה. נצלול לעולמם של חז"ל, השקפת עולמם, אורח חייהם וערכיהם ונלמד להבין אותם ואותנו במציאות היום-יומית. הקורס יעניק כלים הן לקריאה ולהבנה מעמיקה במדרשי אגדה והן להוראת טקסטים אלה, אשר מהווים "נכסי צאן ברזל" בתרבותנו וכמו כן הם מופיעים בצורה משמעותית בתכנית הלימודים הנלמדת בכיתות.

מבוא לפילוסופיה של ימי הביניים

ד"ר יוסף שטמלר
2 ש"ש שנת/ 2 נ"ז
אין
שעור
א' / ב'

שם הקורס:

שם המרצה:
היקף הקורס בש"ש ובנ"ז:
דרישות קדם:
סוג הקורס:
שנת הלימודים:

תיאור הקורס:

בקורס זה נעסוק באידאות, בתפיסות, ברעיונות ובערכים של הוגים נבחרים ונבדוק כיצד אלו באים לידי ביטוי בתרבות שלנו ובאורח החיים. נאתר ונבחן את הערכים המובילים בכל שכבת גיל על פי תכנית הלימודים החדשה בתרבות יהודית- ישראלית באמצעות טקסטים שונים מ"ארון הספרים היהודי". הקורס יתרום ויסייע לנו למצוא דרכים לפתח בקרב תלמידנו יכולת חשיבה מוסרית וערכית ויכולת של בחירה מושכלת להתנהגות ערכית.

מבוא לפרקי אבות

ד"ר ליאת מנדלבאום
1 ש"ש סמסטר/אלי 1 נ"ז
אין
שעור
א' / ב'

שם הקורס:

שם המרצה:
היקף הקורס בש"ש ובנ"ז:
דרישות קדם:
סוג הקורס:
שנת הלימודים:

תיאור הקורס:

הקורס יעסוק במסכת אבות (פרקי אבות), אשר מופיעה במשנה במסכת נזיקין. מסכת אבות מתאפיינת בכך שהיא מציגה עקרונות מוסר לפרט ולכלל ומגדירה מהו אורח חיים ערכי. נתהה ונבדוק האם חלק מאותם ערכי יסוד ועקרונות מוסר חשובים נוגעים במישרין גם במציאות שבה אנו חיים כיום? האם ניתן במערכי השיעור השונים, להבין את מציאות חיינו תוך הכרות עם משניות שונות מפרקי אבות? במהלך הקורס נכיר את המשניות תוך דיון ודרך התבוננות ביקורתית, וכן נציג כיצד ניתן ליישם ערכים אלה "הלכה למעשה" בקרב תלמידנו?

שם הקורס:

פרשת שבוע

שם המרצה:

ד"ר יעקב דולגופולסקי-גבע

היקף הקורס בש"ש ובנ"ז:

2 ש"ש ; 2 נ"ז

סוג הקורס:

מקוון

שנת הלימודים:

ב' / ג'

תיאור הקורס:

פרשת השבוע הנקראת בכל שבת בבתי הכנסת מהווה כר תרבותי נרחב להגות ומחשבה בתרבות היהודית. לימוד שבועי של פרשת השבוע היווה השראה ליהודים בכל הדורות לעסוק הן בדברים העומדים ברומו של עולם והן בבעיות השעה מתוך קישור וחיבור לספר הספרים. גם כיום בחברות ובקהילות רבות כמו גם בתקשורת ובבתי הספר תופס הלימוד והעיון בפרשת השבוע מקום של כבוד. במהלך הקורס המקוון יתנסו הלומדים בחברות קהילתית וירטואלית המייצרת שיח תרבותי ואינטלקטואלי בין כל חברי הקהילה על בסיס פרשות השבוע. מדובר בקורס מעניין ומרתק אשר מביא לתובנות אישיות ופנימיות רבות וכמובן גם לבקיאות הגונה בפרשות השבוע ובסיפורי המקרא.

שם הקורס:

סיפורי אברהם

שם המרצה:

ד"ר רונית שירן

היקף הקורס בש"ש ובנ"ז:

1 ש"ש / 1 נ"ז

דרישות קדם:

אין

סוג הקורס:

שעור

שנת הלימודים:

ב'

תיאור הקורס:

אברהם אבינו, אבי האומה, הוא אחד הנדבכים המרכזיים שעליו מושתתת האמונה, המסורת והתרבות היהודית שכן ממנו התחיל להיווצר עם ישראל. במהלך הקורס נכיר ונעמוד על סיפורי אברהם כפי שהמקרא מציג לנו אותם וננסה להבין באמצעותם מהם השורשים של העם היהודי וכיצד כל זה קשור ורלוונטי לתרבות בה אנו חיים כיום. חלק מההרצאות יוקדשו לסדנאות ודיונים בדילמות שונות הצפות ועולות מתוך סיפורי אברהם שדרכם נוכל להתבונן על עצמנו.

מבוא למדינת ישראל

שם הקורס:

ד"ר אביטל הכט

שם המרצה:

2ש"ש / 2 נ"ז

היקף הקורס בש"ש ובנ"ז:

אין

דרישות קדם:

שעור

סוג הקורס:

ב' / ג'

שנת הלימודים:

תיאור הקורס:

הקורס יעסוק בסוגיות המרכזיות עימן התמודדה מדינת ישראל ממלחמת העצמאות ועד מלחמת יום הכיפורים (1948-1973). הסטודנט יבין את הקשיים הדילמות שעמדו בפני קברניטי האומה. דגש יושם על משנתו הממלכתית של מייסד המדינה דוד בן-גוריון. הבנת התהליכים ההיסטוריים יעניקו ללומד יכולת התבוננות במציאות ובאתגרי המאה הנוכחית. הקורס מלווה בסדרת הטלויזיה תקומה המעניקה נופך ויזואלי להבנת אירועי התקופה. הקורס יאפשר להבין את אירועי ההווה על רקע ניסיון העבר.

סוגיות נבחרות במשנותיהם של הרב קוק והרב ריינס

שם הקורס:

ד"ר יוסף שטמלר

שם המרצה:

1 ש"ש / 1 נ"ז

היקף הקורס בש"ש ובנ"ז:

אין

דרישות קדם:

מקוון

סוג הקורס:

ב' / ג'

שנת הלימודים:

תיאור הקורס:

מה הטריד את הרב קוק? ממה חשש הרב ריינס? האם דת וציונות ילכו יחדיו? הקורס יעסוק בשאלות אלו ובסוגיות נבחרות במשנותיהם של שני "מאורות גדולים" שהקדימו את דורם. על אף שהיו חלוקים בגישתם לתנועה הציונית, הופעתם על בימת ההיסטוריה היא נקודת מפנה היסטורית ובשורה חדשה. הקורס יעניק ללומדים חוויית מסע מרתקת אל עולמם של אנשי אשכולות ומהפכנים צנועים שהחתיירה להתחדשות והחשש מהחידוש דרו בכפיפה אחת בפועלם. הקורס יעניק את יכולת הדיאלוג המושכל בין הלומדים לבין החומר הלימודי, תוך קישור בין רקע האירועים, הזרמים והאישים להווה.

סוגיות מוסריות במקרא

שם הקורס:

ד"ר יוסף שטמלר

שם המרצה:

2 ש"ש / 2 נ"ז

היקף הקורס בש"ש ובנ"ז:

אין

דרישות קדם:

שעור

סוג הקורס:

ב' / ג'

שנת הלימודים:

תיאור הקורס:

קורס זה עוסק בהכרת המושג מוסר על צדדיו השונים (מקורו, תוקפו, מוסר מוחלט ויחסי וכו'). נעמוד על ההבדל בין מוסר מוחלט ליחסי, נבחן היבטים מוסריים שונים כפי שהם באים לידי ביטוי בספרות המקרא, תוך בחינת היחס המוסרי במקורות ישראל לחלש, לזר, לאחר ולבעלי החיים.

תולדות ירושלים

שם הקורס:

ד"ר ליאת סובולב מנדלבאום

שם המרצה:

1 ש"ש / 1 נ"ז

היקף הקורס בש"ש ובנ"ז:

אין

דרישות קדם:

מקוון

סוג הקורס:

ב' / ג'

שנת הלימודים:

תיאור הקורס:

בקורס נכיר את ירושלים לדורותיה מהתנ"ך ועד הפלמ"ח. בקורס ילמדו נושאים שונים הקשורים בעיר הבירה של עם ישראל כגון: תולדותיה, התקדשותה בעיני עם ישראל, חורבן בית ראשון, שיבת ציון ועוד.

זרמים ושיטות ביהדות - קורס חדש

שם הקורס:

ד"ר יוסף שטמלר

שם המרצה:

1 ש"ש, 1 נ"ז

היקף הקורס בש"ש ובנ"ז:

ללא

דרישות קדם:

רגיל

סוג הקורס:

ג' / ד'

שנת הלימודים:

תיאור הקורס:

הקורס יעמוד על זרמים וקבוצות מרכזיות ביהדות החל מסוף המאה ה-17 ועד ימינו. במסגרת הקורס ינתן רקע וילמדו הנושאים הבאים: שבתאי צבי, חסידות, התנגדות, השכלה, אורתודוכסיה, רפורמה, קונסרבטיביות, יהדות חילונית, הוגי הדעות של העליות השונות כגון א.ד. גורדון ועוד. כל יוכלו הסטודנטים לקבל "מבט על" על הזרמים המרכזיים ביהדות בעת החדשה והם יוכלו להבין את הלכי הרוח בחברה הישראלית הנובעים מתפיסות העולם ומזרמים אלו.

חכמי המזרח - קורס חדש

שם הקורס:

ד"ר יאיר מימון

שם המרצה:

1 ש"ש, 1נ"ז

היקף הקורס בש"ש ובנ"ז:

ללא

דרישות קדם:

מקוון

סוג הקורס:

ב'ג'

שנת הלימודים:

תיאור הקורס:

בקורס יוכלו הסטודנטים לקבל רקע בסיסי על יהדות המזרח בעת החדשה החל מהמאה ה-19 ועד ימינו, ממי הושפעה ומי היו מנהיגיה. ינתן דגש על חכמים ואנשים מרכזיים מכל העדות ומהתפוצות השונות של יהדות המזרח, כולל אנשי תרבות ורוח שחיים גם היום בקרבנו ומשפיעים על התרבות הישראלית

טכנולוגיה לצורכי הוראת תרבות ישראל - קורס חדש

שם הקורס:

ד"ר שירה גולני

שם המרצה:

1 ש"ש, 1נ"ז

היקף הקורס בש"ש ובנ"ז:

ללא

דרישות קדם:

רגיל

סוג הקורס:

ב'ג'

שנת הלימודים:

תיאור הקורס:

בקורס זה הסטודנטים ילמדו על כלים דיגיטליים חדשניים שבהם הם יוכלו להשתמש בעתיד בהוראת המקצוע בכיתות העתיד של המאה ה-21. קורס זה הינו קורס מתקדם הבנוי על קורס כללי נוסף הניתן במכללה על אוריינות דיגיטלית. לאחר שהסטודנטים ילמדו באופן כללי על הוראה דיגיטלית. בקורס זה תהיה התמחות בהוראה דיגיטלית בנושאים הנמדים בחוג.

חרב היונה – הציונות והביטחון

שם הקורס:

ד"ר אביטל הכט

שם המרצה:

3-ש"ש, 3 נ"ז

היקף הקורס בש"ש ובנ"ז:

עמידה בדרישות קורסי חובה

דרישות קדם:

סמינריון

סוג הקורס:

ג' / ד'

שנת הלימודים:

תיאור הקורס:

הקורס הינו שנתי ומשלב לימודי ליבה בכיתה בצד הכוונה אישית ועמידה במטלות דידקטיות. הסמינר עוסק במשמעות של מושג הביטחון כערך על מנחה בהגות ובמעש הציוני עד להקמת מדינת ישראל. לסטודנט יוענקו פרדיגמות הבנה היסטורית כרוניקה אישית אשר יאפשרו לו לגבש חומרים שיאפשרו לו לבנות סמינר היסטורי תרבותי מנחה ואיכותי. הסטודנטים זוכים להכוונה פרטנית ענפה בחומר עדכני. הקורס מלווה במערך דידקטי וחומרים אודיו ויזואליים להעשרה ולהבנת המציאות ההיסטורית והתרבותית אותם הסטודנטים חוקרים.

סדנת הוראת תרבות-ישראל

שם הקורס:

מיכל קופר

שם המרצה:

2 ש"ש שנתי / 2 נ"ז

היקף הקורס בש"ש ובנ"ז:

עמידה בדרישות קורסי חובה

דרישות קדם:

סדנה פדגוגית

סוג הקורס:

ב' / ג'

שנת הלימודים:

תיאור הקורס:

הסדנה להוראת תרבות יהודית-ישראלית מלווה את ההתנסות בהוראה הדיסציפלינארית. תפקידה העיקרי הוא לקשר בין ההתנסות בהוראה ובין הידע הפדגוגי והעיוני בתחום הדיסציפלינה. הסדנה תעסוק בתכנים עיקריים מתוך תכנית הלימודים החדשה בתרבות יהודית-ישראלית. הסטודנטים יערכו היכרות עם תכנית הלימודים, עקרונותיה ומטרותיה וכן עם חומרי הלימוד, דגמי ההוראה והאתרים המומלצים הקיימים. כמו כן, תהווה הסדנה מסגרת לליבון אירועים וחוויות מן ההתנסות המעשית. הסטודנטים ילמדו אסטרטגיות הוראה שונות המתאימות להוראת המקצוע, כגון: למידה בחברותא, דיבייט, וכן יכירו את הטקסטים השונים מתוך ארון הספרים היהודי, בהתאם לתכנית הלימודים החדשה. מקצוע זה מעורר שיח ושאלות של זהות ושייכות כאן ועכשיו. לכן תינתן חשיבות להקנות לסטודנט כלים לקיום והנחיה של שיח כזה עם תלמידיו, לביורור זהות ולעיצוב השקפת עולם יהודית, ציונית וישראלית, וכן להקנות לו כלים להוביל מהלך כזה גם בבית הספר, הן בשיעורים בכיתה, הן בחיי השגרה של בית הספר (כגון: טקסים, ימי שיא, סיורים).

בהוראת תרבות ישראל נדרשת פדגוגיה ייחודית – המורה איננו במרכז, אלא התלמידים: המורה אינו כופה את עמדותיו, אלא חושף עמדות שונות ומאפשר לתלמידים לברר את עמדותיהם בדרך של "הבהרת ערכים". כמו כן, יעשה שימוש בכוחה של הקבוצה לנתח דילמות, להעלות רעיונות יצירתיים ולהוות קבוצת למידה.

התנסות בהוראת תרבות-ישראל

שם הקורס:

מיכל קופר

שם המרצה:

3 ש"ש שנת/ 3 נ"ז

היקף הקורס בש"ש ובנ"ז:

עמידה בדרישות קורסי חובה

דרישות קדם:

הדרכה פדגוגית

סוג הקורס:

ב' / ג'

שנת הלימודים:

תיאור הקורס:

חשיבות רבה טמונה בהוראת המקצוע "תרבות יהודית-ישראלית", בחינוך הממלכתי. בהוראת המקצוע נדרשים בבתי הספר לתת לתלמידים "תחושת בית" בתרבות היהודית-ישראלית, חינוך לערכים וכלים לגיבוש זהותם היהודית-ציונית של התלמידים, תוך חיזוק תחושת השייכות, האחריות והמחויבות האישית שלהם לעמנו, למדינתנו ולתרבותנו.

ההתנסות בהוראה במסגרת הלימודים בחוג לתרבות ישראל ומורשתו מאפשרת לסטודנטים ליישם תיאוריות שלמדו, תוך התנסות בשדה החינוכי. הסטודנטים משתלבים בבתי ספר נבחרים. הסטודנטים נחשפים לעבודת המורה תוך פעילות והשתלבות בחיי בית הספר. לכל סטודנט כיתת אימונים ומורה מאמנת בה יצפה צפייה פעילה, ייבחן את דרך הוראתה וכמו כן יילמד בעצמו, מידי יום התנסות, שיעור בהדרכתה, בליווי ובעזרתה.

בהנחיית המדריכה הפדגוגית, הסטודנט ילמד להשתמש בדרכי הוראה מגוונות. הלימוד יתמקד בפדגוגיה המותאמת לתחום התוכן של המקצוע: כלים ללימוד בית מדרשי, למידה בחברותא, למידה שיתופית-דיאלוגית, אסטרטגיות חשיבה ומיומנויות חקר, פדגוגיה חדשנית, כלים מתוקשבים, הוראה בין תחומית. כמו כן, יושם דגש על דרכי למידה חווייתיות ויצירתיות בהתאמה לתכנית הלימודים החדשה והכרות עם חומרי למידה עדכניים. תודגש ותתורגל ההתנסות בהוראת טקסטים שונים מתוך "ארון הספרים היהודי" בהלימה לתכנית הלימודים.

בנוסף על כך, הסטודנט יתנסה בנייהול כיתה: נהלים, שגרות עבודה, התמודדות וטיפול בבעיות משמעת תוך הפעלת חשיבה רפלקטיבית ברמה הפרקטית על תהליכי ההוראה-למידה.

מסלול לימודי תעודה מקצועית נוספת (רשות): מיז"מ

תיאור המסלול:

במסגרת מסלול מיז"מ מוכרים כל הקורסים הנלמדים בחוג ובנוסף על מנת לקבל את התעודה על הסטודנטים לעבוד סדנה שעוסקת במנהיגות, זהות ומשמעות (1 ש"ש) וכן להתנדב במסגרת מחול"ה בפרויקט מיוחד שמציע החוג.

במסגרת ההתנדבות ישובצו הסטודנטים לראיונות בקרב אנשים מבוגרים שיש להם סיפור חיים מעניין הקשור בתרבות יהודית ישראלית כגון סיפורם של ניצולי שואה/ עולים מתפוצות או ארצות שונות שיש להם סיפור חשוב ועניין, לוחמי מחתרות וכן מפגשים עם אנשי רוח שונים.

לאחר לימוד טכניקות של ראיון יבצעו הסטודנטים את הראיונות עם האנשים הנש"ל ויעבדו את הראיונות למערכי שיעור שניתן יהיה לעשות בהם שימוש בעתיד.

הלימודים במסלול זה הינם רשות ומיועדים אך ורק לסטודנטים החפצים בתעודה מקצועית בנוסף לקבלת התואר ותעודת ההוראה.

דבר זה יכול להקנות יתרון בקבלה לעבודה בבתי הספר.